

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Матеріали і тези VIII Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(14-15 жовтня 2022 р.)

1 том

ОДЕСА 2022

3. Мозгальова Н. Г. Формування музичного мислення майбутнього вчителя музики в процесі інструментальної підготовки: автореф. дис...канд. пед. наук: 13. 00. 02 / НПУ ім. М. П. Драгоманова – К., 2002. – 18 с.
4. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Г. М. Падалка. – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.

Ніна ЛІСОВСЬКА

*ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»*

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ ПЕДАГОГА-ХОРЕОГРАФА

В умовах подальшого розвитку нашої країни, всієї системи освіти велике значення набуває підвищення якості підготовки педагогічних кадрів. Для нашого часу характерним є тенденція вчитися на протязі всього життя та особливо це актуально для професії педагога-хореографа, творча індивідуальність якого повинна проявлятися не тільки в прагненні створювати щось нове, а і перш за все у здатності до зміни самого себе. Формування педагога-хореографа як гармонійно розвиненого суб'єкта, у якого розум вдало поєднується з фізичною розвиненістю, зовнішньою привабливістю, гарними манерами, який має адекватну самооцінку, розвинену Я-концепцію та індивідуальний імідж часто залишається поза увагою діяльності хореографічних учбових закладів.

У практиці хореографічного мистецтва, психології та педагогіки хореографічної освіти питання про доцільність формування іміджу однозначно вирішується у позитивний бік. Цікаві спостереження щодо побудови іміджу зустрічаються у керівників хореографічних об'єднань та танцювальних колективів, керівників центрів танцю та педагогів хореографії. Вони активно ведуть роботу по формуванню свого особистісного іміджу та іміджу колективу, яким вони керують.

В іміджі є як позитивні, так і негативні моменти, виникає дилема: бути (тобто, володіти тим, на чому будується імідж) або здаватися (тобто, просто виглядати відповідно до іміджу, не володіючи насправді необхідними якостями). На перший погляд, достатньо здаватися, тобто мати певну маску. Нажаль, зараз спочатку саме цей погляд на імідж і переважає. Тільки поступово приходить розуміння, що треба бути, тобто мати обличчя, а не маску, що треба відповідати своєму іміджу. Бути завжди важче, ніж здаватися, але бути – надійніше та вірніше, бути – дає стабільність та впевненість.

Побудова іміджу педагога-хореографа постійно знаходиться в русі і не може бути сформованою одного разу й назавжди, так як імідж, як і сама особистість, не може бути постійним, він динамічний, його змінення необхідно постійно відстежувати та аналізувати. Робота по формуванню іміджу важка та кропітка, в ній немає і не може бути дрібниць.

У процесі формування іміджу необхідно проаналізувати, які, на думку педагога-хореографа, його складові.

Імідж особистості багато в чому залежить від сформованості *Я-концепції*. Будь-яка особистість поводить відповідно до власної *Я-концепції*. Її поведінка залежить від того, з ким і як вона себе усвідомлює, як вона порівнює себе з людьми, з якими взаємодіє.

Я-концепція складається з кількох різних образів. Це – *Я-образ* – якими ми себе бачимо: ідеальне *Я* – яким нам хотілось би бути; дзеркальне *Я* – якими, на нашу думку, нас бачать інші; та наше реальне *Я* – які ми насправді.

Під час формування іміджу педагога-хореографа особливо важливе значення має *Я* – ідеальне – це образ того, яким він повинен бути, щоб відповідати високим ідеалам, прийнятими у суспільстві та у професії. Правильно сформоване *Я-ідеальне* служить умовою ефективності його самовиховання.

Прояв інтересу до *самовдосконалення* являється показником рівня самооцінки. Імідж педагога-хореографа це перш за все результат роботи над собою, яка надає можливість самовдосконаленню і приймається як необхідна умова всього життя. Педагоги не ставлять поріг своїм можливостям, бажають прогнозувати творчі задуми, моделювати власну діяльність, виділяючи умови, важливі для реалізації мети.

Самовдосконалення в формуванні іміджу передбачає працю розумову та фізичну, що з'єднує творчу, організаційну та дослідницьку діяльність. Розвиток педагога-хореографа пов'язаний з вивченням пріоритетних напрямків в сучасному викладанні хореографії, передбачає освоєння необхідних знань про створення хореографічного об'єднання, організації хореографічного колективу, умовах його функціонування, усвідомлення власних можливостей та можливостей учнів.

Останнім часом з'явилося багато сучасних напрямків хореографічної діяльності в різних видах хореографії, в яких опанування техніки танцю педагогами-хореографами набуває важливого значення для можливості викладання та передачі досвіду учням. Прикладом може бути розвиток пластичності тіла на основі єдності дихання, руху, уяви.

Імідж, який педагог-хореограф подає навколишньому світу, здебільшого розцінюється людьми як відображення його рівня *самооцінки*. Самооцінка сприяє усвідомленню сильних і слабких сторін діяльності, виразності

професійно важливих якостей, стимулює творче зростання, роботу над викоріненням існуючих недоліків.

Самооцінка не є постійною, вона змінюється залежно від обставин. В результаті самооцінки формується те чи інше ставлення до себе: позитивне чи негативне.

Ефективний імідж створюється за допомогою таких механізмів, як *переконання*, навіювання, наслідування з метою забезпечення позитивного ставлення соціального оточення до свого образу. Імідж – це мистецтво «керувати враженням», тому вербальне враження грає важливу роль в його формуванні. Сприйняття іміджу педагога-хореографа багато в чому залежить від багатства та образності його мови.

Переконання – це елемент іміджу, за допомогою якого погляди і поведінка педагога-хореографа вербально впливають на інших людей. Якщо він бажає створити позитивний імідж, то необхідно враховувати особистий контакт: вербальний, візуальний, тактильний. Метод переконання – це метод виховання. З професійної точки зору, педагогу-хореографу необхідно володіти всіма видами встановлення особистого контакту, так як серед учнів обов'язково знайдуться візуали, аудіали, кінестетики; до кожного з них потрібен підхід, особисте спілкування, щоб допомогти дитині «відкритися».

Під час формування іміджу педагога-хореографа велику роль відіграє його *індивідуальність*. Кожний митець прагне індивідуальних способів самореалізації, яка вдосконалює його «хореографічну індивідуальність», що складається із: природних здібностей, засобів мислення, індивідуально-психологічних особливостей, рівня знань та навичок, власного стилю та манери художнього втілення.

Основним показником індивідуального розвитку педагога-хореографа є внутрішня активність особистості, ступінь розвитку професійних якостей, застосування творчих сил, здібностей, «масштаб обдарування», здатність приймати творчі рішення. Від того, як педагог-хореограф зможе реалізувати свої якості, залежить його майбутній імідж.

Сила харизматичної особистості полягає в тому, що вона має незвичайні можливості і приваблива для інших, вона має в собі щось, що змушує інших поважати її думку, прислухатися до неї.

Формування іміджу педагога-хореографа знаходиться в рамках проблеми педагогічної майстерності і, отже, цілісне вивчення феномену іміджу дозволяє відкривати нові можливості та подальші шляхи саморозвитку та самовдосконалення педагога в хореографії.